

● SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Sedat ŞENERMAN

● YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

Ömer Hami ULUSOY

BU SAYIDA

SELÂM	İslâm MEDENİYETİ
BİSMİLLAH! 1200 TH DEATH ANNİVERSARY OF İMAM MUHAMMED ASH- SHAİBANİ (İngilizce)	İslâm MEDENİYETİ Zeki CANAN
AÇIŞ KONUŞMASI	
İMAM-I MUHAMMED b. el- HASEN eş-ŞEYBÂNİ (Fr. Ter.)	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH Yaşar ALPASLAN
BEN (Şiir)	
LE 1200'e ANNİVERSAİRE DE LA MORT DE L'İMAM MUHAMMED ach-CHAİBA- NI, CONTEMPORAİN DE CHARLEMAGNE	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH
İMAM-I MUHAMMED ŞEY- BANİ İLE MUASİR AVRU- PA'DA HUKUK	Doç. Dr. Salih TUĞ
İMAM-I MUHAMMED eş- ŞEYBANİ	Bekir SADAK
ŞEYBANİ'NİN «SİYER» İ (İng. Tercüme)	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH
İMAM-I MUHAMMED eş- ŞEYBANİ NESEBİ, HAYATI ve İLMİ KİTAB-I MUKAD- DES (İng. Tercüme)	Muhammed EROĞLU
İMAM-I MUHAMMED	Prof. Dr. A. KARAHAN
TE'LİF ESERLER	Ali DARYAL
İMAM-I MUHAMMED'İN İS- TANBUL KÜTÜPHANELE- RİNDEKİ MEVCUT YAZMA ESERLERİ (Türkçe - İng) ...	N. Bayraktar - M. Hamidulal S. Tuğ - Y. Z. Kavakçı
PEYGAMBERİMİZE (Şiir) ...	Fuat ÖZDEN
SERGİDEN İNTİBALAR	İslâm MEDENİYETİ
MANSUR (Şiir)	N. Fazıl KISAKÜREK
İÇ BASINDAN YANKILAR...	Dr. Y. Ziya KAVAKÇI BİZİM ANADOLU
DIŞ BASINDAN YANKILAR (İngilizce)	Prof. Dr. M. HAMİDULLAH
SORUNUZ SÖYLİYELİM ...	Gazi MERT
T. P. A. O.	İslâm MEDENİYETİ
HABERLER	İslâm MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/2
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme ve Havale Adresi :
İSLAM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

SİRKECİ

TEMSİLCİLERİMİZ

ANKARA : A. Gürbüz AKYÜZ, Gazi M. Kemal Bulvarı
Uz Apartmanı, 7/5-6 - Kızılay / Ankara
İZMİR : T.İ.E.T.F. İkinci Başkanı : İhsan EMCİ
KAYSERİ : T.İ.E.T.F. Mah. İcra K. Bşk. İ. Ethem ELİBOL
KONYA : T.İ.E.T.F. Mah. İcra Kom. Bşk. Hasan TAŞ

TEKNİK KADRO

Sekreter : Erdoğan ATAK
Ressam : Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : F A T İ H M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl: 2 — Sayı: 20
Basıldığı tarih : 25/6/1969

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 25 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 12,5 TL.
Öğrencilere: Yıllık 20 TL.
» 6 aylık 10 TL.
Yabancı memleketlere posta
ücreti ilâve edilir.

Bir sayı: 250 Kuruş.

İLÂN TARİFESİ

Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk: 2.000 TL.
İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk: 1.000 TL.
Renkli ilân sahifesi :
Tamamı : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınamaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez.

TE'LİF ESERLER

Ali DARYAL

erek asrımızda gerekse daha önceleri yaşamış dünyanın dört bir tarafındaki İslâm âlimleri ve mütefekkirlerinin çeşitli dillerdeki eserlerinin son senelerde gittikçe artan bir hızla dilimize tercümele-ri uzun zamandan beri hasretini çektiğimiz sevindirici bir olaydır. Gittikçe hızlanan bu tercüme hareketi bu çeşit fikri kitaplara okuyanların sayılarının devamlı olarak arttığına da bir delildir.

Yalnız tercüme eserlerde görülen bu faaliyetlerin hiç olmazsa yarı yarıya dahi olsa te'lif eserlerde görülememesi, yani toplumun bünyesine zerk edilen bu fikirlerin toplum bünyesinde müsbet bir tepki (reaksiyon) doğurmak suretiyle çeşitli fikir akımları husule getirememesi, bu tercüme eserlerden beklenenlerin elde edilemediği kanatını uyandırmaktadır.

Evet, yapılan bu tercüme İslâm düşünürlerinin görüşlerini, fikirlerini ve neticeye giderken yaptıkları mantıklı çıkarımları dolayısı ile eserlerinin mantıklı yapısını yani düşünüş şekillerini bize aksettirmeleri bakımından çok fazla bir değer taşır.

Fakat bizler okuduğumuz bu kitaplardaki düşüncelerin ve fikir sistemlerinin tahlilini (analiz) yapıp, onların sağlam, kuvvetli taraflarını tesbit edip eksik veya, zayıf taraflarını gösterip yani ilmi tabiriyle tenkidini yapmadıkça ve müellifin eksik veya zayıf bıraktığı tarafları kuvvetlendirmeğe çalışmadıkça kısacası, okuduklarımız üzerinde düşünmedikçe başka bir deyişle bu fikirler ve fikir sistemlerini tafafsız olarak fikirler âlemindeki yerine yerleştirmeye çalışmadıkça, bu okumalar bizleri farkında olmadan zamanla doğru orantılı olarak «fikir hazırlanma», «fikir mirasyediciliğine», «fikir tenbelliğine» bir nevi «düşünce güdüklüğüne» doğru çekip götürür. Bu fikir — tenbelliği alışkanlık haline geldikten sonra ondan kurtulmak daha güçleşecektir. Zira psikoloji kanunlarına göre «bir şeye alışmak güç, alıştıktan sonra onu terk etmek daha güçtür.»

Netice olarak, yukarıda belirtildiği tarzda çalışmadıkça yani bu eserlerin fikir yapılarını dışardan her tarafı ile tetkik etmiyerek bu fikir yapılarının içine girmek suretiyle hadiselerle onların bakış zaviyesinden bakacak olursak her şeyi her olayı o mütefekkirler gibi görüp onlar gibi değerlendireceğimiz

ve dolayısıyla daima onların bir kopyası olarak ikinci plânda kalmaya mahkûm olacağımız aşikârdır. Asıllar (orjinaller) mevcutken kopyaların bir şey ifade etmeyip yeni bir şey getiremeyecekleri ve dolayısı ile alâka toplayıp tesir icra edemeyecekleri meydandadır.

Ve yine bu fikirleri daha üstün daha kuvvetli daha başka fikirlere geçiş olarak kullanmayıp başka deyişle bu fikirleri bir sıçrama zemini olarak kabul etmedikçe en fazla bu fikirler zemini seviyesinde kalacağımız muhakkaktır.

İnci olarak kendi aramızdan, olay ve hadiselerin arkasındaki hazırlayıcı sebeplerin tahlilini (analiz) yapıp sonra onların müşterek taraflarını tesbit ile terkiğini (sentez) yaparak ve bu arada da bir asırdan daha fazla bir zamandan beri ilim adına bize yutturulup kabul ettirilen mesnetsiz, asılsız ön-yargılardan tamamen kurtulup onların tesiri altında kalmadan neticeye giden kuvvetli düşünürler yetiştirmedikçe umumi konulara temas eden bu tercüme eserlerinin hususiyet arzeden mahalli derd ve dâvalarımıza bir çözüm şekli getirecekleri uzak bir ihtimaldir.

Şunun da ehemmiyetle belirtilmesi gerekir ki, dikkatin, yazının başından beri sürekli olarak devamlı tercüme-eserler üzerine çekilişi hâlen bu tercüme eserler karşısındaki te'lif-eserlerin nisbetinin azlığından ötürüdür. Yoksa yukarıda zikredilen fikir-nakilciliği, fikir-taklitçiliği ve bunun karşısında arzulanan devamlı fikri inkişaf ve gelişme te'lif eserler serisi içinde mevzu bahistir. Allâh Tâala «insan için kendi çalışması ve gayretinden başka bir şey yoktur.» Âyet-i Kerimesi ile ister tercüme ister te'lif eser olsun onlardaki her düşünce ve fikir üzerinde her birimiz ayrı, ayrı zihin yormadıkça bu eserlerdeki fikirlerden istenilen faydayı temin edemeyeceğimizi aksine düşünmeğe çalıştığımız kadarını elde edeceğimizi beyan ediyor. Böyle olmadığı takdirde yani te'lif eserlere katkıda bulunmadıkça yeni düşüncelerle onları zenginleştirip geliştirmeye çalışmak suretiyle bu te'lif eserler serisinde devamlı bir tekamül sağlayamadıkça tercüme eserlerden doğacak mahzurlar «fikir mirasyediciliği», «fikir tenbelliği» aynıyle te'lif eserler için de vârittir. Zira ilerleyen her şey yerinde saymaya ve yerinde sayan her şey devamlı akıp giden zamanla doğru orantılı olan tekamülün karşısında ona ayak uyduramamaktan do-

layı geri kalmış hükmüne razı olarak o muameleye tabi olmaya mahkûmdur.

Öyleyse fikrî tekamülümüz için ve dolayısı ile mahalli veya umumi meselelerimizi daha iyi gözümleyebilmek için devamlı olarak hepimiz ayrı ayrı düşünmeğe ve bu düşüncelerimizi geliştirmeğe ve bu fikirlerimizi takip ettikleri gelişme ile beraber başkalarının okumaları dolayısı ile onların zihinlerinde yeni, yeni düşüncelerin doğmasını sağlayabilmek için tesbit ederek yazmağa mecburuz. Tabii, zihinlerinde yeni fikirlerin belirgenleştiği ve kimse-lerde bu yeni-düşüncelerini, yukarıda zikredilen sebepler muvacehesinde yazmaya mecburdurlar. Öyle ise mantıkan bu düşünce-yazma mecburiyetinin eli kalem tutan bütün fertlere şamil olacağı ortaya çıkar.

Böyle olmadığı takdirde nasıl ki, emir verilerek sürülüp ekilemeyen veya ekildikten sonra bu ekinlerin yetişmesi için gerekenlerin yapılmadığı bir toprak yapısı icabı kendisine geliş güzel atılan veya çeşitli vasıtalarla gelen her tür ve her çeşit tohumu, diken, ot, çalı v.s. yetiştirmeye elverişli ise fikirsiz bırakılıp üzerine eğilerek meşgul olunmayan toplum kütlelerinin zihinleri de dışardan gelecek her türlü menfi fikir akımlarına açık olup onları kabule ve toprağın çalıyı besleyip büyüttüğü gibi o gelen fikirleri bünyesine kabul ederek koruyup yetiştirip geliştirmeye hazırdır.

Kur'an-ı Kerim'deki düşünmeğe «tefekkür» e ait ve teşvikler «kalem ve kalemin yazdıklarına yemin ederim» Âyet-i Kerimesi ile birlikte mütalâa edildiği takdirde düşünmemizin ve bu düşüncelerimizi çağdaşlarımızın veya bizlerden sonra gelecek kimselerin okuyabilmeleri için yazmamızın lüzumu kendiliğinden ortaya çıkar.

Fikirlerimizin kıymetsiz olduğu kanısına kapılarak değer eksikliği düşünmemiz de yersizdir. Zira bu düşüncelerimiz bir sistem teşkil edip dört başı mamur olmayabilirler. Fakat bu fikirler hem düşünce-mimarlarımızın yetişmelerine ortam hazırlamaları bakımından hem de ilerde kuracakları fikir-yapılarına malzeme teşkil etmeleri bakımından çok değer taşır.

Evet, nasıl canlılarda hareket etmeyen bir kalbi düşünmek mümkün değilse yapısı ve görevi «fonksiyon» icabı düşünmeyen bir zihni de kabul etmek mümkün değildir. Öyle ise gaye, devamlı düşünmesi yapısı icabı olan bu zihinlere şekil vererek belirli yön ve istikamette belirli bir hedefe doğru yönelmektir. Düşünmek, tabii, doğru düşünmek bir sanattır. Devamlı zihni eğitim neticesi elde edilen bir zihni seviyedir.

Düşünebilmemiz daha başka deyimle düşüncelerimizin semere verebilmesi için evvelâ üzerinde düşünülecek meseleleri ve bu meseleler üzerinde bizlerden daha önce nelerin nasıl ve ne şekilde düşünüldüğünü bilmemiz gerekir.

Onun için teker teker bütün müslümanların düşünmesini isteyen ve bu yüzden düşünceye «tefekküre çok fazla değer veren Allâh Teâla düşüncelerimize zemin hazırlaması bakımından Kur'an-ı Kerime «Tefekkür et» «Düşün» diye değil «OKU» diye başlar.

Ankara İmam - Hatip Okulu

Mezunları Cemiyeti

yayımlarından

MUSTAFA YAZGAN'ın

İSLÂM

—VE—

KAINATI

ÇIKTI